

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 630/2022
15.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Бате Цветковића, Драгана Аћимовића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Радосављевића, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 487/21 од 07.09.2021. године, исправљена решењем Кж1 487/21 од 04.11.2021. године и Кж3 24/21 од 18.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 15.06.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Радосављевића, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 487/21 од 07.09.2021. године, исправљена решењем Кж1 487/21 од 04.11.2021. године и Кж3 24/21 од 18.03.2022. годину у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, судска јединица у Сопоту К 90/2019 од 08.03.2021. године окривљени АА је на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 487/21 од 07.09.2021. године, исправљена решењем Кж1 487/21 од 04.11.2021. године усвојена је жалба пуномоћника приватне тужиле и преиначена пресуда Основног суда у Младеновцу, судска јединица у Сопоту К 90/2019 од 08.03.2021. године, па је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ за које дело му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се казна неће извршити уколико окривљени за

време проверавања у трајању од две године, од дана правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка а приватна тужилја је упућена да имовинскоправни захтев у целости оствари у парничном поступку.

Пресудом Апелационог суда у Београду КжЗ 24/21 од 18.03.2022. године одбијене су као неосноване жалба окривљеног и браниоца а пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 487/21 од 07.09.2021. године, исправљена решењем Кж1 487/21 од 04.11.2021. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 487/21 од 07.09.2021. године, исправљене решењем Кж1 487/21 од 04.11.2021. године и КжЗ 24/21 од 18.03.2022. године захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Небојша Радосављевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 7) и став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и преиначи у целини или делимично побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати на поновно одлучивање са наредбом да се поступак одржи пред измењеним већем.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у делу који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је поступак вођен без захтева овлашћеног тужиоца из разлога што је тужбу поднео адвокат без уредног пуномоћја и поступак је вођен по приватној тужби која је поднета од стране лица које није овлашћено у тренутку подношења, при чему је тужба предата дана 29.06.2017. године односно две године након наводног извршења кривичног дела, где је на првом претресу 13.11.2017. године констатовано да пуномоћник прилаже пуномоћје за овај поступак.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је Основни суд у Младеновцу, судска јединица у Сопоту решењем П 839/2015 од 30.09.2015. године одредио по службеној дужности привремену меру којом је наложено туженом АА да одмах тужилји ББ преда примерак кључева од улазних врата куће у ... у ул. ... бр. .. и омогући тужилји мирно и несметано коришћење предметне куће, док је истим решењем туженом забрањено да предузима радње којима узнемирава тужилју у мирном коришћењу куће. Дана 12.10.2015. године приватној тужилји је предат кључ од куће по привременој мери, да би дана 14.10.2015. године приватна тужилја ББ поднела кривичну пријаву Основном јавном тужилаштву у Младеновцу против АА због основане сумње да је извршио

кривично дело тешка крађа из члана 204. КЗ. Основни јавни тужилац у Младеновцу је решењем КТ 647/16 од 19.07.2016. године одбацио кривичну пријаву против АА, а Виши јавни тужилац у Београду је решењем КТПО 399/17 од 23.05.2017. године усвојио приговор пуномоћника уз који је приложено и пуномоћје за адвоката Лазара Крстића и наложио Основном јавном тужиоцу у Младеновцу да предметно решење стави ван снаге и списе предмета уступи Основном суду у Младеновцу на надлежност јер се кривична пријава има сматрати приватном тужбом. Пуномоћник приватне тужиле - адвокат Лазар Крстић је дана 29.06.2017. године Основном суду у Младеновцу поднео приватну тужбу против окривљеног АА због основане сумње да је извршио кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ која је у Основном суду у Младеновцу, судска јединица у Сопоту примљена 05.07.2017. године.

Наиме, неосновани су наводи браниоца окривљеног да је приватну тужбу поднео адвокат без уредног пуномоћја и да је исто поднето тек на првом главном претресу одржаном дана 13.11.2017. године имајући у виду да је пуномоћје поднето још са приговором који је поднет против решења Основног јавног тужиоца у Младеновцу КТ 647/16 од 19.07.2016. године којим је одбачена кривична пријава против АА.

Даље, одредбом члана 65. став 2. ЗКП, прописано је да се приватна тужба подноси у року од три месеца од дана када је оштећени сазнао за кривично дело и осумњиченог, а ставом 3. истог члана, прописано је да ако је оштећени поднео кривичну пријаву и предлог за кривично гоњење, а у току поступка се утврди да се ради о кривичном делу за које се гони по приватној тужби, пријава, односно предлог сматраће се благовременом приватном тужбом ако су поднети у року предвиђеном за приватну тужбу.

У конкретном случају приватна тужилца је против окривљеног најпре поднела кривичну пријаву за кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ у року од три месеца од када је сазнала за кривично дело и осумњиченог, обзиром да је у посед кључева куће дошла дана 12.10.2015. године а кривичну пријаву поднела дана 14.10.2015. године, па како се ради о кривичном делу које је учињено према сестри то се за ово кривично дело гоњење предузима по приватној тужби, то се, у смислу члана 65. став 3. ЗКП, у таквој ситуацији кривична пријава сматра благовременом приватном тужбом ако је поднета у року предвиђеном за подношење исте.

Имајући у виду да је приватна тужилца кривичну пријаву која се сматра приватном тужбом поднела дана 14.10.2015. године, два дана након сазнања за кривично дело и учиниоца јер је у посед кључа од куће дошла 12.10.2015. године, то је приватна тужба поднета у законом прописаном року у смислу члана 65. став 2. ЗКП, па су супротни наводи захтева браниоца окривљеног од стране овога суда оцењени као неосновани.

Са тим у вези неосновани су и наводи браниоца окривљеног којима се погрешно указује да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП јер је наступила застарелост кривичног гоњења из разлога што приватна кривична тужба није поднета у року од три месеца од сазнања за кривично дело и учиниоца, на који начин се суштински указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП. Ово са разлога, што битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП постоји када је наступила застарелост кривичног гоњења и исто се више не може предузети јер је протекло време које је законом прописано за застарелост без обзира да ли је кривични поступак покренут или није, а у конкретном случају се ради о немогућности да се

услед истека преклузивног рока одређеног у закону (члана 65. став 2. ЗКП) чијим протеком се губи одређено право, поднесе приватна тужба.

Бранилац окривљеног поднетим захтевом истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводећи да се правноснажна пресуда заснива на доказу на којем се не може заснивати и то на исказу сведока ВВ који је незаконито вршио претрес куће окривљеног из разлога што је наведени претрес вршен без присуства сведока супротно члану 156. ЗКП, а нису били испуњени услови за претрес без наредбе суда прописани чланом 156. став 3. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је судија за претходни поступак Основног суда у Младеновцу поднеском Кппр 442/15 од 17.11.2015. године донео наредбу за претрес стана и других просторија у ... ул. ..., чији је држалац АА који и користи исте просторије. Дана 24.11.2015. године сачињен је извештај ПУ за град Београд, ПС Барајево Ку број: ПО 230-49/15 од 24.11.2015. године који је потписан од стране овлашћеног службеног лица - ВВ у коме је између осталог наведено да је уз консултацију са ОЈТ у Младеновцу извршен преглед куће осумњиченог АА.

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка.

Одредбом члана 286. став 2. ЗКП, прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. овог члана, полиција може: да тражи потребна обавештења од грађана; да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага; да за неопходно потребно време, а најдуже до 8 часова ограничи кретање на одређеном простору; да предузме потребне мере у вези са утврђивањем истоветности лица и предмета; да распише потрагу за лицем или предметима за којима се трага; да у присуству одговорног лица прегледа одређене објекте и просторије државних органа, предузећа, радњи и других правних лица, оствари увид у њихову документацију и да по потреби одузме, да предузме друге потребне мере и радње. О чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима који су пронађени или одузети саставиће се записник или службена белешка.

По налажењу Врховног касационог суда, у конкретном случају није вршен претрес, иако је постојала наредба за претрес стана и других просторија судије за претходни поступак Основног суда у Младеновцу, већ преглед просторија у складу са овлашћењима полиције прописаним чланом 286. ЗКП о чему је састављен и извештај, тако да за предузимање ових радњи није ни било потребно обезбедити присуство сведока, па су супротно наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА од стране овога суда оцењени као неосновани.

Са тим у вези и исказ овлашћеног службеног лица ВВ који је саслушан у својству сведока и том приликом пренео своја опажања везано за оно што је видео од ствари у стану окривљеног током предузимања радњи спроводећи овлашћења која су му дата одредбом члана 286. ЗКП, сматра се законитим доказом на коме се пресуда

може заснивати, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА од стране овога суда оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу одбачен је као недозвољен.

Бранилац у захтеву наводи и да у тренутку извршења кривичног дела недостаје противправност као битан елемент кривичног дела, али са друге стране и да је окривљени поступао у стварној заблуди, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, из навода захтева којима бранилац образлаже ову повреду закона суштински оспорава и полемише са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа. Ово, имајући у виду да истиче да је окривљени и даље уписан као власник објекта у улици ... бр. ..., које својство је имао и у време извршења кривичног дела, био је власник плаца на којем се налази објекат, сви прикључци на електро и водоводну инсталацију као и порез на имовину је био искључиво на име окривљеног. При томе приватна тужилња није доказала чињеницу да је окривљени у критичном периоду извршио обијање улазних врата куће, нити је приложила било који материјални доказ којим би доказала да је окривљени извршио обијање, нити је доказала да је власница покретних ствари које су предмет кривичног дела све до окончања поступка.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Даље, се у захтеву наводи да је повређен члан 449. ЗКП, 455. став 3., 459., 451. став 2. и 3. ЗКП јер је суд преиначио првостепену пресуду не придржавајући се прописаних разлога због којих се пресуда може преиначити, а које повреде не представљају законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни касациони суд и у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Поред наведеног у захтеву се истиче и да током извођења доказа приватна тужилња осим саслушања сведока који је позван на околност израде намештаја по мери није пружила нити један доказ о покретним стварима које су наведене у тужби па тако ни за постојање драгоцености – златног накита и 10.000 евра. Неверовато је и несхватљиво да је приватна тужилња у време вршења претреса знала да се у кући налази велика сума новца али исту није пријавила да је нестала нити на то указује поступање ОЈТ Младеновац, па ни овлашћеног службеног лица који претрес врши у циљу проналажења покретних ствари које свако домаћинство има у својој кући. На овај начин се оспорава чињенично стање утврђено у правоснажним пресудама а што не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни касациони суд и у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

У захтеву се наводи и да Апелациони суд није образложио зашто материјалне доказе које је окривљени доставио суду не прихвата нити их помиње да је на њима заснована одлука на који начин се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а која повреда не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни касациони суд и у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Радосављевића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреде закона наведене у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић